

Planering av AT-platser 2022-2024

Ordförandens förslag

1. Hälso- och sjukvårdsnämnden godkänner plan för AT-tjänster åren 2022-2024.
2. Ekonomiska konsekvenser av planen beaktas i beredningen av hälso- och sjukvårdsnämndens budget för åren 2022 -2024.
3. Hälso- och sjukvårdsnämnden översänder plan för AT-tjänster 2022-2024 till Regeringskansliet.

Sammanfattning

Inom ramen för överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner, God och nära vård 2021 - En omställning av hälso- och sjukvården med primärvården som nav, ska samtliga regioner lämna planering över AT-tjänster åren 2022-2024 till Regeringskansliet senast den 15 augusti 2021.

I ärendet finns följande dokument:

1. Beslutsförslag 2021-05-25
2. Överenskommelse God och nära vård 2021-En omställning av hälso- och sjukvården med primärvården som nav

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Bakgrund

Enligt överenskommelse mellan staten och Sveriges kommuner och regioner (SKR) om God och nära vård 2021 - En omställning av hälso- och sjukvården med primärvården som nav ska samtliga regioner senast den 15 augusti 2021 redovisa planering av antalet AT-tjänster för åren 2022–2024. Bakgrunden är att bristen på platser för allmäntjänstgöring (AT) är ett nationellt problem. Nationellt bedömer SKR bristen till cirka 200 AT-platser, vilket föranlett att AT även lyfts inom överenskommelsen God och nära vård 2021. Det totala antalet AT-platser i Sverige behöver öka för att utökningen av den svenska läkarutbildningen och inflödet av läkare med utländsk utbildning ska resultera i fler legitimerade och

specialistkompetenta läkare och på så sätt möta kompetensförsörjningsbehovet, inte minst kopplat till demografisk utveckling.

Region Skåne utökade antalet AT-platser kraftig mellan åren 2012 -2017 från 116 till 184 platser, en ökning med 60 procent på sex år. Från och med 2018 till år 2021 har dock AT-platserna endast utökats med tre platser. Orsaken till den mindre utökningen de senare åren är en pressad utbildningskapacitet, dels på grund av nämnda utökning av AT-platser, dels en omfattande utökning av antalet ST (specialiseringstjänstgöring)-läkare inom såväl specialiteten allmänmedicin som akutsjukvård. Utökningar har medfört stora utmaningar rent kapacitetsmässigt med handledning och genom att "flaskhalsar" uppkommit inom flera verksamheter där såväl AT, BT (bastjänstgöring) som ST ska ha placering. För att säkra kvaliteten i tjänstgöringen såväl i AT som ST har därför utökningen av AT behövt bromsas upp och de senaste två åren har därutöver förberedelser, planering samt införande av BT prioriterats. Införandet av BT ska genomföras med minst bibehållen volym AT-platser vilket ytterligare kommer att pröva den samlade utbildningskapaciteten. AT och BT kommer att behöva bedrivas parallellt under ett flertal år, sannolikt minst till år 2030, för att säkra att de som utbildats enligt tidigare grundutbildningsmodell ges möjlighet till AT, innan AT kan slutligen avvecklas. Införandet av BT har redan påbörjats med en pilot som omfattar åtta BT-läkare fr o m februari månad, ytterligare tolv BT-platser startas i september månad.

Genomförande av inventering av möjligheter att utöka antalet AT-tjänster samt resultat och förslag

I mars månad gav regional hälso- och sjukvårdsledning (RHL) Region Skånes sjukhus AT-chefer i uppdrag att, i samarbete med Koncernstab HR, göra en förnyad inventering av möjligheterna till att utöka antalet AT-platser, parallellt med pågående och planerad start och utökning av BT. Detta arbete återredovisades till RHL den 26 april.

Inventeringen gjordes genom att varje sjukhus möjligheter och förutsättningar för AT undersöktes avseende handledningskapacitet och möjlighet till ytterligare AT-platser. Respektive sjukhus AT-chef svarade för inventeringen vilken även återrapporterades till respektive sjukhus-/förvaltningschef och den samlade AT-chefsgruppen.

Allmäntjänstgöringens planering och genomförande kräver en hög grad av samarbete mellan Region Skånes hälso- och sjukvårdsverksamheter. Allmäntjänstgöringens genomförande är tidsreglerad på så sätt att nio månader ska fördelas mellan invärtesmedicinska och opererande specialiteter med en minimitid av tre månader inom respektive grupp. AT-läkaren skall vidare tjänstgöra minst tre månader inom psykiatri och sex månader inom allmänmedicin. Detta innebär att ingen enskild förvaltning eller enskilt sjukhus kan svara för helheten i AT. Förutom att säkra AT-läkarens tjänstgöring inom

psykiatri och allmänmedicin måste exempelvis varje sjukhus internt säkra tillgången till tjänstgöring inom de invärtesmedicinska och opererande specialiteter. För mindre sjukhus som saknar nödvändiga placeringar inom exempelvis opererande specialiteter måste dessutom sådan placering säkras på större sjukhus.

Allmäntjänstgöringens karaktär innebär alltså ett omfattande behov av samarbete för att kunna planeras och genomföras och innebär samtidigt att om en länk i kedjan bestående av invärtesmedicin, opererande specialiteter, psykiatri samt allmänmedicin har kapacitetsbrist så påverkar detta helheten.

Resultatet av inventeringen, och den avstämning mellan sjukhus och verksamheter inom AT, avseende möjligheter till utökning av antalet AT-tjänster resulterade att en mindre utökning kan göras. Den föreslagna utökningen innebär att antalet AT-platser, från dagens 187 AT-tjänster, utökas med nio AT-tjänster år 2022 samt ytterligare två AT-tjänster år 2023. För 2024 föreslås ingen ytterligare utökning. Utökningen sker således stegvis och totalantalet AT-platser uppgår år 2024 till 198. Det bör samtidigt noteras att den föreslagna utökningen sker i en, som tidigare påpekats, mycket belastad utbildningsorganisation.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

En utökning av AT-tjänster enligt föreslagen plan innebär ekonomiska effekter och behov av utökad budget för AT inom ramen för HSN:s internbudget åren 2022-2024 med totalt 10,4 miljoner kronor och fördelat årsvis enligt följande (samtliga belopp avser 2021 års priser):

År 2022: 5,6 miljoner kronor avseende 9 nya AT-tjänster á 12 månader.

År 2023: 4,1 miljoner kronor avseende dels helårseffekt av utökning 2022 (ytterligare 9 AT * 6 AT-månader= 2,8 miljoner kronor) dels ytterligare utökning med 2 AT-tjänster á 12 månader (1,3 miljoner kronor).

År 2024: 0,7 miljoner kronor avseende helårseffekt av utökning 2023 (ytterligare 2 AT * 6 AT-månader)

Juridisk bedömning

Samråd med regionjurist har inte bedömts nödvändig.

Miljökonsekvenser

Ärendet innebär inga miljökonsekvenser.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Samverkan/MBL-förhandling slutförs på regional nivå.

Uppföljning

Plan för AT-tjänster utgör underlag för budget 2022-2024. AT-volym prövas och bereds årligen inom Region Skånes organisation för AT, BT och ST inför årlig budgetprocess.

Gilbert Tribo
Ordförande

Pia Lundbom
Hälso- och sjukvårdsdirektör